

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 30 czerwca 2023 r.

ZP-KNPS.431.7.9.2023.AK

Pani
Dorota Wojtun-Koblańska
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rudnej

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-19 maja 2023 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.) zespół kontrolerów: Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudnej z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2022 r. do dnia 17 maja 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2022 r. do dnia 17 maja 2023 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 17 maja 2023 r.

Kontrola realizowana jest zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej w dniu 12.06.2023 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką, w okresie objętym kontrolą kierowała Pani Dorota Wojtun-Koblańska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej od dnia 20 kwietnia 2000 r. na podstawie umowy o pracę oraz Uchwały Nr 70/171/2000 Zarządu Gminy Rudna z dnia 20 kwietnia 2000 r.

Wójt Gminy Rudna upoważnił:

1. Panią Dorotę Wojtun-Koblańską – Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej do:
  - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 678/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
  - prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 677/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
  - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 676/2017 z dnia 21.08.2017 r.),
  - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Zarządzenie Nr 420/2010 z dnia 23 czerwca 2010 r.),
  - przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...) (Zarządzenie Nr 419/2010 z dnia 23 czerwca 2010 r.),

- występowania do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Zarządzenie Nr 85/2017 z dnia 31 stycznia 2017 r.),
- reprezentowania Wójta Gminy Rudna przed organami egzekucyjnymi w ramach prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do egzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, w szczególności do składania wniosków o wszczęcie lub przyłączenie się do egzekucji alimentów, prowadzonej przez komornika sądowego, w zakresie j.w. (Zarządzenie Nr 528/2016 z dnia 20 lipca 2016 r.

2. Panią Annę Glinkowską – Zastępcę Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej do:

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 678/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 677/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji (Zarządzenie Nr 676/2017 z dnia 21.08.2017 r.),
- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Zarządzenie Nr 420/2010 z dnia 23 czerwca 2010 r.),
- przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...) (Zarządzenie Nr 419/2010 z dnia 23 czerwca 2010 r.),
- występowania do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnianie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Zarządzenie Nr 85/2017 z dnia 31 stycznia 2017 r.),

- reprezentowania Wójta Gminy Rudna przed organami egzekucyjnymi w ramach prowadzonych postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do egzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, w szczególności do składania wniosków o wszczęcie lub przyłączenie się do egzekucji alimentów, prowadzonej przez komornika sądowego, w zakresie j.w. (Zarządzenie Nr 528/2016 z dnia 20 lipca 2016 r.

3. Panią Monikę Bachta – referenta ds. świadczeń rodzinnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej do:

- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia rodzinne (Zarządzenie Nr 678/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Zarządzenie Nr 677/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, (Zarządzenie Nr 676/2017 z dnia 21.08.2017 r.),
- podejmowania działań oraz prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Zarządzenie Nr 620/2010 z dnia 28 września 2010 r.),
- przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...) (Zarządzenie Nr 619/2010 z dnia 28 września 2010 r.).

4. Panią Annę Łyskowska – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej do:

- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia rodzinne (Zarządzenie Nr 678/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Zarządzenie Nr 677/2017 z dnia 21 sierpnia 2017 r.),
- prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, (Zarządzenie Nr 676/2017 z dnia 21.08.2017 r.),

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowały się:

1. Pani Dorota Wojtun-Koblańska – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej – zatrudniona od dnia 2 sierpnia 1993 r.
2. Pani Anna Glinkowska – Zastępca Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej – zatrudniona od dnia 3 lutego 2003 r.
3. Pani Monika Bachta – inspektor w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudnej – zatrudniona od dnia 5 grudnia 2005 r.
4. Pani Anna Łyskowska – inspektor w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudnej – zatrudniona od dnia 8 lutego 2010 r.

(dowód: akta kontroli, str. 43)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466).
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek

rodziny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).

4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
6. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).
7. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).
8. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) – zwanej dalej k.p.a.
10. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
11. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Dorota Wojtun-Koblańska - Dyrektor GOPS w Rudnej.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej został powołany na mocy Uchwały Nr XII/51/90 Gminnej Rady Narodowej w Rudnej z dnia 30 kwietnia 1990 r. oraz Zarządzenia Nr 3/90 Naczelnika Gminy Rudna z dnia 22 maja 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XVI/171/2012 Rady Gminy Rudna z dnia 28 grudnia 2012 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XIV/126/2016 z dnia 14 marca 2016 r. i Uchwałą

Nr XXXI/301/2018 z dnia 4 września 2018 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej Nr 6/2022 z dnia 24 marca 2022 r., zatwierdzony Zarządzeniem Nr 83/2022 Wójta Gminy Rudna z dnia 24 marca 2022 r.

Dyrektor GOPS w Rudnej, w odniesieniu do sposobu informowania przez Ośrodek osób ubiegających się o świadczenia o terminach składania wniosków wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosku poprzez informacje umieszczone na tablicach ogłoszeń na terenie Ośrodka, poprzez informacje udostępniane na stronie internetowej Ośrodka, na profilu Ośrodka w serwisie Facebook oraz poprzez bezpośredni przekaz informacji osobom przychodzącym do Ośrodka”.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przekazywane są, jak poinformował Dyrektor GOPS w Rudnej „przelewem na wskazany we wniosku przez Wnioskodawcę numer rachunku bankowego”.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 28.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2022/2023 do dnia 17.05.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej wpłynęło 148 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 3 wnioski. Do innych organów, według właściwości, nie przekazano żadnego wniosku. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 6 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia 17.05.2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudnej wypłacono 984 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 215,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 701,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 68,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 599 dodatków do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 3,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 62,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 22,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 117,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 1,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 21,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 192,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 181.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 413 zasiłków pielęgnacyjnych, 275 świadczeń pielęgnacyjnych, 21 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 13 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 155 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Rudnej w okresie od 1.11.2022 r. do 17.05.2023 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 1 310 394,27 zł.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierały 294 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnione były 74 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 26 rodzin,
- na 2 dzieci – 24 rodziny,
- na 3 dzieci – 20 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 4 rodziny.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 17.05.2023 r. Ośrodek wydał 143 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 2 decyzje odmowne. Od treści wydanych decyzji 1 wnioskodawca złożył odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze orzekło o uchyleniu decyzji organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.P.Cz. – SR 4091.j.z.1521.3.69.2023 z dnia 13.03.2023 r.

2.J.K. – SR 4091.735.65.216.2022 z dnia 14.09.2022 r.

SR 4091.735.65-2.367.2022 z dnia 12.12.2022 r.

3.D.C. – SR 4091.998.112.311.2022 z dnia 10.11.2022 r.

4.M.B. – SR 4091.1523.117.287.2022 z dnia 20.10.2022 r.

5.B.K. – SR 4092.258.10.78.2023 z dnia 6.04.2023 r.

6.A.K. – SR 4099.1240.23.332.2022 z dnia 29.11.2022 r.

7.M.D. – SR 4099.1453.24.348.2022 z dnia 1.12.2022 r.

8.J.J. – SR 4091.160.74.228.2022 z dnia 21.09.2022 r.

9.A.G. – SR 4091.19.134.310.2022 z dnia 9.11.2022 r.,

SR 4091.19.134-2.85.2023 z dnia 10.04.2023 r.

10.L.Ch. – SR 4093.1707.16-2.48.2023 z dnia 2.02.2023 r.,

SR 4093.1707.14.93.2023 z dnia 8.05.2023 r.

11.R.J. – SR 4093.1793.8.70.2023 z dnia 14.03.2023 r.

12.J.G. – SR 4093.1796.13.77.2023 z dnia 3.04.2023 r.

13M.T. – SR 4091.1349.122.302.2022 z dnia 3.11.2022 r.

14.E.B. – SR 4091.543.91.245.2022 z dnia 28.09.2022 r.

15.I.Cz. – SR 4097.1557.1.238.2022 z dnia 28.09.2022 r.

16.A.C. – SR 4091.231.85.268.2022 z dnia 7.10.2022 r.
17.K.Dz. – SR 4091.1718.47.190.2022 z dnia 26.08.2022 r.
18.K.P. – SR 4091.1135.118.289.2022 z dnia 20.10.2022 r.
19.A.G. – SR 4091.19.134.310.2022 z dnia 9.11.2022 r.
20.A.S. – SR 4097.130.3.301.2022 z dnia 3.11.2022 r.
21.W.M. – SR 4091.1771.132.329.2022 z dnia 29.11.2022 r.
22.M.M. (Sz.) – SR 4091.1727.133.314.2022 z dnia 16.11.2022 r. ze zm.
23.A.L. – SR 4091.j.z.1591.6.97.2023 z dnia 10.05.2022 r.
24.M.G. – SR 4091.999.124.299.2022 z dnia 3.11.2022 r.
25.S.S. – SR 4091.1544.251.2023 z dnia 3.02.2023 r.,
SR 4099.1544.2.53.2023 z dnia 6.02.2023 r.,
SR 4091.j.z.1544.2.52.2023 z dnia 3.02.2023 r.
26.M.U. – SR 4091.1660.137.357.2022 z dnia 5.12.2022 r.
27.A.B. – SR 4092.233.1.60.2023 z dnia 7.03.2023 r.
28.O.R. – SR 4091j.z.1665.37.334.2022 z dnia 29.11.2022 r.
29.E.M. – SR 40911292.11.293.2022 z dnia 25.10.2022 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 34 zasiłków rodzinnych oraz 53 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 2,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
  - samotnego wychowywania dziecka – 4,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 5,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 8,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 24,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 7,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudnej w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GOPS w Rudnej samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Dyrektor Ośrodka poinformował, że „ w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.11.2022 r. do dnia kontroli, tj. do 17.05.2023 r., GOPS w Rudnej zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy

i świadczenie pielęgnacyjne w przypadku jednej osoby pobierającej świadczenie pielęgnacyjne. GOPS w Rudnej praktykuje wystąpienie do ZUS w sytuacji, gdy występują wątpliwości co do posiadanego okresu stażu pracy i/lub w sytuacji zbliżającego się końca posiadanego niezbędnego okresu ubezpieczenia”.

(dowód, akta kontroli, str. 63)

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie Nr 2 (J.K.), w rozstrzygnięciu decyzji znak: SR 4091.735.65-2.367.2022 z dnia 12.12.2022 r. orzeczono o zmianie od dnia 1.12.2022 r. uprzednio wydanej decyzji administracyjnej (decyzji znak: SR 4091.735.65.216.2022 z dnia 14.09.2022 r.), w zakresie okresu przyznania, m.in. dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły poprzez przedłużenie prawa do ww. świadczenia do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności, z tym, że nie dłużej niż do 31.10.2023 r. W niniejszej sprawie nie wyłączono prawa do przedmiotowego dodatku w okresie wakacji, tj. w lipcu i sierpniu 2023 r. Tym samym nie zachowano normy prawa określonej w art. 15 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którą dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Sporządzone, w przywołanej formie, rozstrzygnięcie decyzji może rodzić wątpliwości strony co do okresu posiadania uprawnienia do przedmiotowego dodatku, chociażby w kontekście odpowiednich zapisów przywołanych w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji. Artykuł 107 § 1 k.p.a. wskazuje, jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Wśród nich znajduje się m. in. rozstrzygnięcie, które jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę

nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane, jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Informuję, że w ww. sprawie błędnie orzeczono w rozstrzygnięciu decyzji o okresie przysługiwania dodatku z uwagi na przeoczenie dokonania tego zapisu, wynikające z dużej intensywności pracy w tym okresie związanej z prowadzeniem przez pracowników realizujących świadczenia rodzinne dodatkowych zadań, tj. realizacją dodatków węglowych, dodatków z tytułu innych źródeł ciepła, dodatków elektrycznych.

W uzasadnieniu decyzji GOPS w Rudnej przytoczył, że świadczenie przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku szkolnego. Ponadto w programie do obsługi świadczeń rodzinnych pracownik zaznaczył właściwe miesiące, w których dodatek ma być wypłacony, czyli bez lipca i sierpnia, dlatego też nie doszłoby do wypłaty świadczenia w tych miesiącach.

W dniu 19.05.2023 r. GOPS w Rudnej wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy o stwierdzenie nieważności decyzji w ww. zakresie”.

(dowód: akta kontroli, str. 69-74)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej realizował świadczenia rodzinne dla 7 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 7 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 1 rodzina,
- na 2 dzieci – 6 rodzin,
- na 3 dzieci – 0 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 0 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 17.05.2023 r., Ośrodek wydał 10 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji żaden z wnioskodawców nie złożył odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących ustalenia prawa do zasiłków rodzinnych o następujących numerach:

1.M.O. – SR 4091.1761.156.361.2022 z dnia 7.12.2022 r.

SR 4091.1761.156-2.25.2022 z dnia 4.01.2023 r.

2.I.S. – SR 4091.1738.145.352.2022 z dnia 2.12.2022 r.,

3.M.O. – SR 4091.1760.153.354.2022 z dnia 5.12.2022 r.

4.O.K. - SR 4091.1741.155.353.2022 z dnia 2.12.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenia o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

GOPS w Malczycach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,

- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 1 (M.O.) Ośrodek przed wydaniem decyzji o ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego znak: SR 4091.1761.156.361.2022 z dnia 7.12.2022 r. nie dokonał weryfikacji danych Wnioskodawczyni i jej małżonka za pośrednictwem Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego w zakresie dochodów za 2021 r. – w Ministerstwie Finansów (ePodatki) oraz w zakresie składek zdrowotnych w Platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS) do czego był zobowiązany treścią art. 23 b ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Przywołany przepis prawa wskazuje, że organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27 skala podatkowa, art. 30b podatek zryczałtowany od dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych, art. 30c podatek dochodowy od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej, art. 30e stawka

podatkowa od dochodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych i podatek od dochodów zagranicznej jednostki kontrolowanej ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

a) dochodu,

b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,

c) należnego podatku;

3) informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Informuję, że w ww. sprawie nie dokonano weryfikacji danych osób pełnoletnich, tj. wnioskodawczyni i jej małżonka w usłudze ZUS i ePodatki za 2021r. przed wydaniem decyzji w sprawie zasiłku rodzinnego na dzieci z powodu przeoczenia pracownika. GOPS w Rudnej każdorazowo przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego dokonuje weryfikacji danych pełnoletnich członków rodziny w usłudze ZUS i ePodatki. Ww. sprawa jest wyjątkiem. Do wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wnioskodawczyni dołączyła oświadczenie, w którym oświadczyła, że ona oraz jej mąż w 2021 r. nie uzyskali żadnych dochodów. Ponadto w dniu kontroli GOPS w Rudnej wystąpił o udostępnienie danych z ZUS i ePodatki, z których wynika, że pełnoletnie osoby nie osiągnęły dochodów w 2021 r.”

(dowód, akta kontroli, str. 75)

3. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranych na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej, w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 3 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 2 spraw:

1. A.M.

2. J.B.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr PESEL, oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nr 1 (A.M.) potwierdzono formularzem A1 delegowanie pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 44 osobom uprawnionym, w tym 2 w związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparciem w tej formie objęto 31 rodzin.

W okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia 17.05.2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej wypłacił 248 świadczeń na łączną kwotę 133 349,64 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 208 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 40 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2022 r. do dnia 17.05.2023 r. Ośrodek wydał 45 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 1 decyzję odmowną. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 12 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.A.A. – SR 441.120.3.14.2022 z dnia 18.08.2022 r.

2. J.B. – SR 441.129.7.17.2022 z dnia 26.08.2022 r.

3.W.N. – SR 441.60.16.28.2022 z dnia 13.10.2022 r.

4.M.W.- SR 441.116.12.25.2022 z dnia 4.10.2022 r.

5.M.W.- SR 441.91.6.18.25.2022 z dnia 29.08.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne

dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2022/2023 w Gminie Rudna zarejestrowanych było 19 dłużników alimentacyjnych w stosunku do których Ośrodek prowadził postępowanie. W 15 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego. Otrzymało 21 wniosków od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W 13 sprawach przeprowadzono wywiady alimentacyjne oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję świadczeń alimentacyjnych, pochodzące z ww. wywiadów i oświadczeń w stosunku do 12 dłużników alimentacyjnych.

W 2 sprawach zobowiązano dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy oraz, w tej samej ilości spraw, poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego. W okresie objętym kontrolą w 1 sprawie zwrócono się z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami, w 2 sprawach zwrócono się do starosty z wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy oraz w 1 sprawie o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. W ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych skierowano 1 wniosek o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wszczął w 2 sprawach postępowanie o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, na podstawie, którego wydano 2 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Na dzień kontroli, tj. na 17.05.2023 r. Ośrodek nie wydał żadnych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej w okresie zasiłkowym 2022/2023 (do dnia 17.05.2023 r.) nie przekazano żadnej nowej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, z uwagi na brak zaległości, o których wyżej mowa, ale w stosunku do 52 dłużników alimentacyjnych dokonywano comiesięcznej aktualizacji zadłużenia. Na dzień kontroli w Biurach Informacji Gospodarczej zarejestrowanych było 77 dłużników alimentacyjnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej w okresie objętym kontrolą zgłaszał zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A., ul. Lubańska 34, 31-476 Kraków,
2. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A., ul. Plac Bankowy 2, 00-095 Warszawa,
3. BIG InfoMonitor S.A., ul. Modzelewskiego 77, 02-214 Wrocław,
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A., ul. Armii Ludowej 21, 51-214 Wrocław,
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A., ul. Poleska 44, 25-325 Kielce (od dnia 1.02.2023 r. zaległości dłużników alimentacyjnych nie są przekazywane z powodu zawieszonyj działalności biura).

(dowód: akta kontroli, str. 65)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudnej w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.10.2022 r. do 17.05.2023 r., jako organ właściwy wierzyciela lub organ właściwy dłużnika w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. GOPS w Rudnej każdorazowo przy przyjmowaniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyjmuje od wnioskodawcy oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny. Z oświadczeń tych wynika, że w większości dziadkowie osoby uprawnionej do alimentów to osoby, o których wnioskodawca nie posiada żadnych informacji o sytuacji ekonomicznej i zawodowej lub są to osoby nieżyjące. Pozostałe osoby najczęściej pobierają świadczenia emerytalno-rentowe lub są to osoby bezrobotne, czy z niskimi dochodami. Mamy na względzie aspekty prawne przemawiające za tym aby wszczynać postępowania wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, jednak w przypadku naszych postępowań staramy się kierować racjonalnymi przesłankami oceniając możliwość i zasadność prowadzenia takich postępowań”.

(dowód: akta kontroli, str. 67)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych:

1.A.T., 2.K.W., 3.M.Ż., 4.R.K. i 5.R.W.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku

zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Rudna, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań, za wyjątkiem sprawy nr 5 (R.W.) Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Rudna, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczone.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji. W sytuacji braku współpracy wszczynano postępowanie celem uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, o czym zawiadamiano Stronę.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawie nr 5 R.W. Ośrodek po otrzymaniu od komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne informacji z aktualnym adresem zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, nie zwrócił się do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań oraz nie poinformował tego organu o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 5 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku przyznania

osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz zgodnie z normą określoną w art. 27 ust. 7 pkt 1 i pkt 3 przywołanej wyżej ustawy przekazuje organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej (pkt 1) i informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy oraz z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (pkt 3 z uwzględnieniem zapisów art. 27 ust. 7a)

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Komornik Sądowy w piśmie dotyczącym wskazania adresu zamieszkania dłużnika podał dwa adresy: jeden, pod którym dłużnik ostatnio odebrał od Komornika korespondencję, na który GOPS w Rudnej wysłał we wrześniu ub. roku korespondencję do dłużnika i GOPS Lubin jako organu właściwego dłużnika, oraz drugi – uzyskany od Policji w Rudnej. Z informacji zwrotnej GOPS Lubin wynikało, że dłużnik jednak tam nie mieszka i korespondencja do dłużnika nie została podjęta w terminie. Komornik Sądowy w tym samym piśmie podał również, że wystąpił do Komendy Powiatowej w Lubinie z wnioskiem o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania dłużnika. W oczekiwaniu na odpowiedź od Komornika GOPS w Rudnej podjął próbę doręczenia korespondencji do dłużnika na drugi ze wskazanych przez Komornika adresów. Jednakże ona również nie została podjęta w terminie. W dniu 22.05.2023r. GOPS w Rudnej wystąpił ponownie do Komornika o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, w tym o przekazanie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Lubinie. Po uzyskaniu odpowiedzi wskazującej aktualny adres zamieszkania dłużnika GOPS w Rudnej wystąpi z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika i przekaże informację o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego”.

(dowód: akta kontroli, str. 77)

7. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą

jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).

W okresie od 1.01.2017 r. do 17.05.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudnej wpłynęły 2 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 2 osobom. Ośrodek wydał 2 decyzje administracyjne w sprawie jednorazowego świadczenia. Od treści wydanych decyzji Strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następującym numerze:

1.A.S. – SR 4098.zaz.894.1.1.18 z dnia 27.07.2018 r.

2.A.K. – SR 4098.zaz.1594.2.18 z dnia 30.10.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: neonatologii i kardiologii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcia decyzji wskazywały dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo.

Decyzje administracyjne wydano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. błędne ustalenie, w rozstrzygnięciu decyzji administracyjnej, okresu przysługiwania prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,
2. brak weryfikacji danych Wnioskodawczynie i jej małżonka za pośrednictwem Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego w zakresie dochodów oraz w zakresie składek zdrowotnych przed wydaniem decyzji o ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego;
3. brak wniosku do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oraz brak informacji do tego organu o przyznaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej i wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W rozstrzygnięciach decyzji prawidłowo ustalać okres przysługiwania prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

W związku z powyższym w sprawie Nr 2 (J.K.), po otrzymaniu stanowiska organu II instancji, należy niezwłocznie poinformować tutejszy Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej o rozstrzygnięciu Samorządowego Kolegium Odwoławczego i o sposobie załatwienia sprawy.

Podstawa prawna: art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) w związku z art. 6, art. 8 i 107§ 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, przed wydaniem decyzji weryfikować dane Wnioskodawcy i członków rodziny w Centralnym Systemie Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego w zakresie dochodów oraz w zakresie składek zdrowotnych.
Podstawa prawna: art. 23 b ust. 1 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.)
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Przekazywać do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego i informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej i wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa również po powzięciu informacji o nowym adresie zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.
Podstawa prawna: art. 27 ust. 7 pkt 1 i pkt 3 w związku z art. 27 ust. 7a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Rudna, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:
1. Wójt Gminy Rudna
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Zdrowia i Wspólnoty Społecznej
W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zymunt

